

De stofkam door het afval

'Afval', het woord drukt uit dat we het zien als waardeloos materiaal. Het is wat overblijft en we weggoien.

Maar kijk naar de natuur: wat overblijft in het ene proces is weer grondstof voor een ander proces, de kringloop van stoffen. Dat is het principe van cradle to cradle en ook het idee achter recyclen. Je kunt grondstoffen opnieuw gebruiken, voor opnieuw dezelfde producten, maar ook voor andere producten. Of, stoffen maken weer deel uit van de natuurlijke kringloop als het gaat om natuurlijke stoffen.

Er is alle reden om nu anders te kijken naar afval: grondstoffen raken op en veel zaken worden afval terwijl ze niet of nauwelijks zijn gebruikt. Daarom moeten we niet langer kijken naar wat overblijft en wat we weggoien, maar naar grondstoffenstromen.

De *stofkam* moet door het afval.

Capelse doelen

Anders kijken naar grondstoffen lijkt een mondiaal probleem. Dat is het ook, maar het is een probleem dat alleen is op te lossen door ook lokaal het roer om te gooien. Voor Capelle betekent dat, geen afvalbeleid, maar een grondstoffenbeleid met als doel het gebruik van grondstoffen te verminderen en de mogelijkheden voor hergebruik van grondstoffen te vergroten. Belangrijk daarbij is dat grondstoffen zo zuiver mogelijk teruggewonnen kunnen worden en dat ook het energieverbruik bij het transport, de scheiding en de verwerking zo beperkt mogelijk zijn. Het betekent voor Capelle ook een beleid dat verder gaat dan huisvuilinzameling. Een beleid dat niet alleen een kostenkant heeft, maar juist ook financiële opbrengsten.

Capelse middelen

Burgers, bedrijven en maatschappelijke organisaties hebben ieder hun eigen rol bij het bereiken van deze doelen. De gemeente kan hen daarbij ondersteunen door:

- voorlichting over hoe het gebruik van grondstoffen te verminderen en
- inzamelen en hergebruik van grondstoffen te stimuleren.

Ook heeft de gemeente een voorbeeldfunctie. Dus de bovenstaande middelen moet de gemeente ook binnen de ambtelijke organisatie inzetten. Een extra slag kan de gemeente maken door bij bouwen en de inrichting van de openbare ruimte al bij het ontwerp rekening te houden met grondstoffen, zowel bij de aanleg als bij het beheer.

Ook bij het inkopen van materialen kan de gemeente een slag maken. Voor een efficiënt grondstoffenbeheer is leasen vaak een betere optie dan inkopen. Niet alleen voor auto's, maar bijvoorbeeld ook voor bureaustoelen.

Het verwerken van reststoffen en winnen van grondstoffen in lokaal of in regionaal verband kan voordelen hebben, ook voor de gemeente. Het gaat niet alleen om vaste stoffen, maar bijvoorbeeld ook om restwarmte en stoffen in afvalwater.

In de prijzen

Afvalinzameling is voortaan een tussenstation in het grondstoffenbeheer. Het huidige systeem stimuleert het verminderen van het gebruik niet en stimuleert het inzamelen van grondstoffen maar mondjesmaat. Capelle moet overgaan naar een systeem dat beide wel stimuleert. Dat is een systeem dat mensen financieel en/of met gemak beloont wanneer zij minder grondstoffen gebruiken of grondstoffen geschikt houden voor hergebruik. Een systeem ook waarbij het energieverbruik voor inzameling en verdere verwerking zo beperkt mogelijk zijn. Voorbeelden zijn:

- Hergebruik door burgers zelf stimuleren. Zelf gft-reststoffen composteren is een goed voorbeeld. Dat spaart transport- en verwerkingskosten uit. Geef bewoners van laagbouw de keuze uit (gratis) compostvat of huren of kopen van een minicontainer.
- Her te gebruiken zaken kunnen mensen zoveel mogelijk daar brengen waar zij vaak komen, bij winkelcentra en supermarkten. Bovendien maak je zo de grondstoffenkringlopen zichtbaar en bouw je voort op wat er nu is: inzameling van glas, textiel en batterijen. Bij sommige winkelcentra en supermarkten vindt nu ook inzameling van glas op kleur, plastic en frituurvet plaats. Doe dat ook op plaatsen

waar dat nu nog niet is. En breidt de inzameling bij winkelcentra en supermarkten ook uit naar cd's, kleine elektronische apparaten, klein chemisch afval, kaarsen, kurk, enzovoort en eventueel papier.

- Voor de overige stoffen gesloten containers met registratie. Voor her te gebruiken stoffen zoveel mogelijk bij huis, voor wat over blijft verder weg. Beloon mensen met weinig restafval met een lager tarief. Geef ieder jaar een prijs aan de buurt met het minste restafval en schenk aandacht aan de factoren die dit succes bepaalden.
- Afspraken met winkeliers om het gebruik van verpakkingsmateriaal te beperken en invoering van de duurzame Capelse boodschappentas.
- Een jaarlijkse prijs voor bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties als prikkel om minder grondstoffen te gebruiken, reststoffen te hergebruiken of energiezuiniger reststoffen te verwerken.
- Stimulerende maatregelen zodat ambtenaren minder grondstoffen gebruiken en reststoffen hergebruiken.
- Op inzamelplaatsen niet alleen voorlichting over hoe grondstoffen te scheiden zijn, maar ook voorlichting over hoe de hoeveelheid reststoffen te beperken is en voedselverspilling is te voorkomen.
- Stel zelfonderhoud voor zogenaamd zwerfafval in en laat mensen die dat achterlaten periodiek op en rond die plaats zwerfafval opruimen.

Zo draagt Capelle bij aan de kringloop van grondstoffen.

